

Innhold

Bakgrunn for prosjektet:	1
Målsetting for prosjektet:	1
Prosjektgjennomføring:	2
Videreføring, evaluering og etterarbeid:	6
Utfordringer:	6
Sammendrag:	6
Etterord:	7

Bakgrunn for prosjektet:

Selv om det har vært en positiv trend når det kommer til unges alkobruk, har vi sett de siste årene at det både har vært en endring i holdninger og bruk når det kommer til cannabis. Ungdataundersøkelser viser at det har vært en økning i bruk av cannabis hos ungdom. Og da spesielt i de større byene som blant annet Oslo. Man ønsket med prosjektet *Samarbeid Mot Narkotika* å mobilisere og rekruttere flere ungdommer i det forebyggende arbeidet for ungdom, spesielt rettet mot cannabis. Man vet at tidlig rusdebut er forbundet med større risiko for ungdom, og at unge hjerner er mer utsatt for påvirkning av rusmidler som cannabis.

Målsetting for prosjektet:

Målsettingen for prosjektet er å styrke kampen mot cannabis blant ungdom i Oslo og omegn. Mer definert målgruppe er ungdom i alderen 16-19 år i tilknytning til videregående skoler og fritidsklubber i Oslo og Akershus. Man vil gjennom prosjektet jobbe for å nå ut til flere ungdommer med kunnskap gjennom skolering og kursing og rekruttere flere aktivister til UMN, slik at man sammen kan jobbe forebyggende blant ungdom. Slik at det er unge som går foran som rollemodeller.

I prosjektperioden skulle det:

Mål for prosjektet 2018- 2019.	Kommentar
5 nettverksgrupper på videregående i Oslo	Gjennomført
5 nettverksgrupper på fritidsklubber i Oslo og Akershus	Delvis gjennomført (3 fritidsklubber).
Minst 150 ungdommer som har mottatt skolering	Gjennomført
Mer enn 300 ungdommer som skal ha blitt aktivisert i arbeidet mot narkotika	Gjennomført
Minst 2 aksjoner for å synliggjøre aktiviteten i nettverksgruppene	Gjennomført
Verve nye medlemmer til UMN	Gjennomført

Prosjektgjennomføring:

Prosjektet var et samarbeidsprosjekt. Det var i all hovedsak i prosjektstyret at samarbeidet og innspill fra andre skjedde. Resten av arbeidet ble gjennomført i regi av UMN med støtte fra en ansatt i Actis OA.

Kommunikasjonsbyrå:

Det var et ønske om å ta i bruk et byrå for å utarbeide en god kommunikasjonsstrategi for prosjektet. Det var flere grunner til det, men en av hovedårsakene var at man ikke ønsket å gi et feilaktig inntrykk hos ungdom, at cannabis er et større problem enn det faktisk er, fordi norsk ungdom (til tross for en økning i bruk) har generelt lav bruk i sammenligning med andre land. Det andre var at vi ønsket å treffe bredt hos ungdommene og ikke bare en spesifikk gruppe. Etter å ha tatt kontakt med et byrå, ble det fort klart at det ikke lå innenfor prosjektets tilskuddsramme. Midlene i budsjettet til dette ble derfor brukt til andre formål for å styrke gjennomføringen, bla. lønn til egne medarbeider, innkjøp av tjenester til skolering av aktivister, informasjonsmateriell (se under), o.a.

Slå tilbake Hasjen:

Tidlig i 2018 ble det klart at vi også fikk støtte fra Helsedirektoratet til et prosjekt med det samme målet om å styrke arbeidet mot narkotika: Slå tilbake Hasjen (StH). Prosjektet hadde et litt annet fokus på innsatsområdene, men også en del felles tiltak og mål. Siden retningslinjene til Extrastiftelsen peker på at en ikke kan motta midler til det samme prosjektet fra andre kilder, kontaktet vi stiftelsen for råd og en vurdering om vi kunne ta i mot midlene til prosjektet Samarbeid mot Narkotika (SmN). Tilbakemeldingen var svært positiv med en anbefaling om å legge om prosjektene slik at det ble en så klar arbeidsdeling mellom dem som mulig. Vi gikk da igjennom prosjektene med begge styringsgruppene og la da større vekt på de forskjellige innfallsvinklene, og fordelte også tiltakene mellom prosjektene i forhold til de ulike profilene prosjektene i utgangspunkt uansett hadde. Hovedmålet for begge prosjektene ble fortsatt det samme: Å styrke arbeide mot Hasj spesielt, og narkotika generelt ved å verve til innsats på området på ulike måter. Sentralt for begge var å styrke UMN for å sikre en videreføring av denne økte innsatsen. Måloppnåelsen er derfor i stor grad sammenfallende for begge prosjektene, men prosjektene har bidratt til målene på ulike måter.

Det ble også avklart at SmN kunne videreføres ut 2019. Det ble derfor en ekstra positiv effekt av å kunne gjennomføre begge prosjektene. Tiltakene kunne gå over 2 år og legge et ekstra godt grunnlag for at målene en nådde kunne få effekt også flere år etter at selve prosjektene var avsluttet (se sluttcommentaren til rapporten).

Å legge om prosjektene slik hadde betydning for de kostnader som ble lagt til prosjektene. Dette ble klart underveis ettersom tiltakene ble satt i verk. En fikk mer tid til å se hvilke tiltak som ga best effekt. Blant annet medførte en videreføring i 2019 at UMN måtte sikres midler til en deltidsansatt som kunne styre prosjektet i mål. Ut over det førte endringen kun til mindre endringer i forhold til budsjettet. Disse endringen regnet en med at var uproblematisk da de fulgte av det rådet vi fikk fra Extrastiftelsen (DAM)

Fordelingen av oppgavene og innsatsen mellom prosjektene kan skisseres slik:

Slå tilbake Hasjen:

Overordnet: Det faglige arbeidet og den organisatoriske styrkingen av UMN.

Den faglig og organisatorisk skolering av ansatte og tillitsvalgte, arbeid i forhold til lokallag, som opprettelse av og styrking av eksisterende lag og aktivisering i prosjektene, ble lagt til dette prosjektet. Trykt materiale for skolering og utdeling ble dekket av dette prosjektet.

Samarbeid mot narkotika:

Overordnet: Vervingen til medlemskap i UMN og lokal aktivitet.

Hovedinnsatsen med verving av ungdom til UMN og aktivisering av ungdom utenfor UMN mot narkotika, ble lagt til dette prosjektet. Det skjedde gjennom deltagelse på arrangement, på stands, skoler og fritidsklubber og etablering av lokale grupper. Promoteringsmateriale for aktivister og til bruk i vervingen, og skolering av ververe og aktivister, ble dekket av dette prosjektet.

StH la slik et grunnlag som SmN bygget videre på, særlig i 2019.

Ung til ung:

Arbeidet ble initiert ved at ungdom i kjerneaktivistgruppa henvendte seg til sine miljø og dannet nettverk på egenhånd, holdt stand, dro på skolebesøk og gjennomførte andre arrangementer. Det ble samarbeidet med aktuelle kontaktpersoner som lærere, miljøarbeidere, helsesøstere, utekontakter o.l.

Egne midler til gruppene:

Det ble satt av midler til de gruppene som ble startet opp, slik at ungdommene som kjenner sitt miljø best, kunne tilpasse arbeidet sitt best mulig. Prosjektet ønsket å inkludere ungdommen i utformingen av hvordan budskapet best kunne formidles til de riktige målgruppene.

Noen eks på hva som ble gjennomført:

- stands på merkedager/i storefri og lignende
- skolebesøk m/foredrag om cannabis og narkotiske stoff
- henge opp plakater i nærmiljøet
- organisere temadager, oppmuntre til skolearbeid om temaet
- diskusjons- og debattarrangement
- samarbeide med lokale aktører som er aktive i kommunen/bydelen

Skoler der det ble etablert nettverksgrupper var Bjerke VGS, Bjørnholt VGS, Hersleb VGS, Oslo Katedralskole og Ullern VGS. Stands ble bla. holdt på Streetmode, Pride og Mela festivalen, i tillegg til flere stands i Torggata og noe ellers i byen.

Forbilder:

Det var et ønske om å ta i bruk forbilder. Det ble vanskeligere enn antatt. Det tok langt tid å komme i kontakt med aktuelle kandidater og det var andre forpliktelser og lignende som gjorde at de ikke kunne stille. Vi valgte tilslutt å bruke våre egne ungdommer som forbilder og rollemodeller. Dette ble gjort gjennom en ambassadørskolering hvor det på slutten ble utdel kursbevis og eget merch hvor det sto ambassadør.

Vervekontrakter:

Siden tanken om å ta i bruk forbilder slik vi ønsket ble vanskelig, valgte vi en annen løsning. Vi rekrutterte ungdommer som hadde store nettverk og stor mulighet for å påvirke, til å jobbe med rekruttering. De mottok et honorar for å gå ut blant ungdom og snakke med dem om cannabis og samtidig rekruttere nye ungdommer til UMN. De som mottok vervekontrakter fikk kursing i forkant, slik at de hadde nok kunnskap om temaene som var relevante, i tillegg fikk de hevet sitt eget kunnskapsnivå om cannabis og hvordan det påvirker unge.

Vervekontraktene fungerte slik at de som fikk kontrakten, utgjorde en kjernegruppe som samlet seg en gang i uken for å oppdatere gruppen om hvordan det gikk, utfordringer de møtte ute i møte med ungdom, få mer faglig påfyll når de opplevde at det var behov for det, og hente mer ressursmateriell som de kunne ta med seg ut i møte med ungdom.

Vervekontraktene ble en veldig spennende løsning for ungdommene i målgruppen og for prosjektet og organisasjonene i prosjektet.

Kursing

UMN har mange års erfaring med skolering og kursing. UMN kurset alle deltagerne i løpet av prosjektet, delvis i samarbeid med FMR (Forbundet Mot Rusgift). Det ble laget et eget opplegg for de som ble valgt ut til å være super-rekrutterere. Det ble gjennomført flere runder med slik kursing, både med og uten overnatting.

I arbeidet med skoleringen ble UMNs tradisjonelle sommer leir og høstkurs benyttet bla. til kursingen med overnatting. Ettersom dette er tradisjonelle tiltak i UMN ble de helt eller i hovedsak finansiert av UMNs egne midler. I forbindelse med dette prosjektet ble også en vinterleir arrangert for å sikre skoleringen.

Produksjon av informasjonsmateriell

Vi hadde et møte med et byrå, det byrået ble altfor dyrt og vi valgte å bruke en sisteårsstudent på linje for kommunikasjon og markedsføring. Arbeidet ble utført på samme måte som det var tenkt med byrået, men til en pris som var innenfor prosjektets ramme. Siden personen var nærmere målgruppen førte det til at arbeidet i fokusgruppene ble veldig bra og effektivt fordi det ble gjenkjennelig og fikk god respons av fokusgruppen med en gang.

Det ble produsert følgende materiell for prosjektet:

- Standmateriell (roll ups m.m.).
- Plakater og annet ressursmateriell til nettverksgruppene.
- Hettegensere med trykk (utdeling kun til kjerneaktivister (ca 50)
- T-skjorter med trykk
- Handlenett (det var fokusgruppen som valgte dette i stedet for telefonklipp o.l).

Prosjektstyre:

Det ble satt ned et prosjektstyre som ble ledet av UMN. Det var deltagere i prosjektstyret fra Actis Oslo og Akershus (AOA), Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan (Actis), Forbundet mot Rusgift (FMR) og UMN. Prosjektstyret skulle sørge for å koordinere den frivillige innsatsen som de ulike samarbeidslagene kan tilby og ta denne i bruk der det gir best mening.

Prosjektstyret skulle påse at informasjonsmateriellet som utarbeides er noe UMN kan stå for som organisasjon og som passer inn i det arbeidet man ser for seg for framtida, samtidig som det kommuniserer effektivt med målgruppa. I tillegg skulle økonomien i prosjektet behandles her før behandling i styret i AOA. Det er viktig å sikre at midlene i prosjektet brukes slik at det gir størst mulig uttelling for UMN. Bare slik sikres videreføring av de frukter som vi håpet dette samarbeidet skulle føre til.

AOA bidro med sekretærfunksjonene for styringsgruppa. Actis støttet styret i arbeidet med økonomistyringen. Actis og FMR støttet prosjektet generelt faglig.

Milepælsrapport:

Milepælsplanen gjaldt for hele prosjektperioden fra 2018- 2019 fordi vi fikk forlenget prosjektperioden. Det er tatt utgangspunkt i målene for prosjektet når vi summerer opp hele perioden under ett.

Når	Hva	Kommentar
Jan- Feb	• Kontakt med kommunikasjonsbyrå • Avklare med DAM om forholdet til Slå tilbake Hasjen (begge 2018) • Opprette Fokusgruppe (2018) • Bestille materiell • Vinterleir (2019) • Kontakte forbilder (2018)	Gjennomført Gjennomført Gjennomført Gjennomført Gjennomført Delvis gjennomført (tok kontakt, men fikk ingen som valgte å delta på prosjektet).
Mars-Mai	• Skolering for aktivister • Kontakt med skoler og fritidsklubber • Stands	Gjennomført Gjennomført Gjennomført
Juni	• Skolering • 5 grupper etablert(2018) • Rekruttering av medlemmer: ca 150	Gjennomført Gjennomført Gjennomført
Juli- august	• Sommerleir (UMN)	Gjennomført
Sept-Nov	• Kontakt med skoler og fritidsklubber • Høstleir (UMN)	Gjennomført Gjennomført
Desember	• Skolering • Rekruttering av medlemmer: ca. 150 (UMN) • 5 nye grupper (2018)	Gjennomført Gjennomført Delvis gjennomført (3 nye grupper).

Punkter med (UMN) i parentes er helt eller i hovedsak finansiert av UMNs egne midler.

Videreføring, evaluering og etterarbeid:

Arbeidet i prosjektet ble prosessevaluert etter hver skolering og endt kursing. Det ble sett på det faglige innholdet. Antall deltakere på skolering, kurs og hvor mange som ble rekruttert. Erfaringer som ble gjort gjennom dette prosjektet kommer UMN til å ta i bruk i sitt videre folkehelse- og forebyggende arbeid. UMN har fått hevet kunnskapsnivået både blant medlemmer i organisasjonene og ungdommer i målgruppen som har deltatt på kursing og skoleringer. Prosjektet har bidratt til å bygge opp å styrke UMN som en viktig organisasjon i det rusforebyggende arbeidet til UMN.

Utfordringer:

Det var vanskelig å få mobilisert de andre organisasjonene på grunn av kapasitet og egne prosjekter. FMR (Forbundet Mot Rusgift) var den organisasjonen som ble viktig for å kunne komme i mål med den del av det faglige arbeidet som var nødvendig for å gjennomføre prosjektet. Ungdom Mot Narkotika var tenkt som hovedressurs i prosjektet og det var i regi av UMN at prosjektets arbeid i all hovedsak ble utført.

Sammendrag:

Samarbeid Mot Narkotika har vært et meningsfullt prosjekt for Actis i Oslo og Akershus. Vi har kunnet støtte opp om en av våre viktigste organisasjoner i kampen mot cannabis og narkotika. UMN har fått muligheten til å jobbe enda mer med et viktig innsatsområde når det kommer til folkehelse og forebygging, som har ført til økt medlemstall og antall lokallag i flere fylker, samt mulighet til å arrangere flere aktiviteter sammen med Actis O/A. UMN økte sitt medlemstall gjennom sosiale medier, skolebesøk, foredrag og stands. Vi har i 2019 klart å få til like mange aktiviteter som i 2018. Vi har også klart å holde medlemstallet på over 500 i prosjektperioden 2018-2019.

Oppsummering av innsatsen av arbeidet i prosjektet:

Kjerneaktivister: 25 ungdommer 2018, 27 ungdommer 2019.

Medlemmer: 380 nye medlemmer 2018, 383 nye medlemmer 2019.

Antall kurs 2018- 2019: 5 (deltakere kurs totalt: 398).

Antall skoleringer 2018 - 2019: 5

Antall nye grupper/lag: 2018-2019: 14

Etterord:

Siden denne rapporten av ulike årsaker ble så forsinket, er det naturlig å ta med opplysninger som viser at prosjektene har styrket UMN også etter prosjektperioden og gitt organisasjonen kompetanse til å videreføre tiltak som har gjort at målene som ble nådd videreføres.

UMN har nå lokallag en rekke steder i Innlandet (både i tidligere Oppland og Hedmark) og i Viken (både i tidligere Akershus, Buskerud og Østfold). Også i Oslo er det etablert flere lokallag. Dette vil medføre at UMN i år har flere lokallag enn de siste 10 årene.

Dette har bidratt til at arbeid med møter på skoler nå sprer seg til andre områder enn Oslo. I disse områdene har det i år vært slik aktivitet før skolene ble stengt pga. pandemien, og UMN har fått mulighet til å videreføre dette i hele området når skolene igjen er åpnet.

Nå i oktober er antall betalende medlemmer langt høyere enn i de to prosjektårene på samme tidspunkt. Det er registrert 435 betalende medlemmer. I tillegg er det manuelle vervinger der medlemskapet ennå ikke er registrert. Antall medlemmer under 26 år er også høyere enn de siste årene. Om vervingen er like god ut året, vil UMN i 2020 også ha et høyere medlemstall i år enn de siste 10 årene (eller mer).

I tillegg til den økte aktiviteten mot narkotika blant ungdom dette innebærer, sikrer det også UMN en langt bedre økonomi i årene framover. Det gir et godt grunnlag for å videreføre resultatene fra disse to prosjektårene. Det kan ikke underslås at det spesielt gleder oss i Actis Oslo og Akershus og Actis sentralt, at prosjekter får slike varige gode resultater.